

RETNINGSLINJER FOR FORVALTNING AV IMMATERIELLE RETTIGHETER OG FYSISK MATERIALE I EKSTERNE RELASJONER

Fastsatt av	Styret ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet 12.06.2014 (US XXX)
Gjelder fra	12.06.2014
Erstatter	«Retningslinjer for IPR og innovasjonsarbeid ved NVH», NVH Styresak S-21/12 og «Retningslinjer for forvaltning av immaterielle rettigheter og fysisk materiale i eksterne relasjoner», UMB Styresak 147/2010.
Grunnlag	Universitets- og høyskoleloven (lov av 1. april 2005 nr.15) § 1-1, § 1-3 og § 1-5, Rundskriv F- 20-07 Reglement om statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer, Prinsipper for Norges forskningsråds rettighetspolitikk, Felles rettighetspolitikk for Norges universiteter, Utredning om opphavsrettslige spørsmål ved UiO, harmonisering med retningslinjer vedtatt av Norges øvrige universiteter, naturmangfoldloven (lov av 19. juni 2009 nr. 100) kapittel VII.
Arkivref	

I. RETNINGSLINJENES BAKGRUNN OG FORMÅL

1. Bakgrunn

Bakgrunnen for retningslinjene er å følge opp forpliktelser som blant annet er gitt i universitet- og høyskoleloven, følge opp "Prinsipper for Norges forskningsråds rettighetspolitikk" og å følge opp harmoniseringsarbeidet for rettighetspolitikk ved Norges universiteter.

2. Formålet

Formålet med retningslinjene er å:

- sikre at verdiene som skapes ved NMBU blir kreditert NMBU og den som skaper verdiene,
- ivareta vitenskapelig tilsattes lovfestede og sedvanerettslige frihet til å skape og formidle vitenskapelige publikasjoner,
- sikre at NMBUs enheter eller tilsatte ikke opptrer i strid med andres immaterielle verdier,
- sikre at verdiene som skapes ved NMBU blir utnyttet av samfunnet og næringsliv på en ryddig og effektiv måte,
- sikre at NMBU er en attraktiv og forutsigbar samarbeidspartner for eksterne parter.

II. RETNINGSLINJENES INNHOLD

1. Faglig nytteverdi

Ekstern finansiert aktivitet skal ha faglig nytteverdi for NMBU.

2. Gjennomføring av aktivitet

- Ekstern finansiert aktivitet skal organiseres som prosjekter og skal følge de til enhver tid gjeldende retningslinjer for slik aktivitet.
- NMBU må få tilgang til så gode data at virksomheten kan utføres på en faglig forsvarlig måte.

- c) NMBU skal ha det endelige ansvar for de faglige konklusjonene for sitt eget arbeid.

3. Eksklusivitet og karensforpliktelser

- a) Innen for rammen av alminnelig lojalitetsplikt, kan ikke NMBU tilby en eller flere eksterne samarbeidspartnere eksklusiv tilgang til et fagområde eller en type forskning ved NMBU.
- b) Forbud mot samarbeid med andre parter kan bare avtales i særlige tilfeller kun gjeldende for bestemte ansatte og en nøye definert og avgrenset aktivitet. Slike forpliktelser skal ha begrenset tidsperiode og skal ikke kunne strekkes lenger enn prosjektets løpetid.

4. Eiendomsrett, bruksrett og bruk av resultater

- a) Når en aktivitet er helt eller delvis offentlig finansiert, skal den part som frembringer resultatene ha eierskap og enerett til å utnytte disse. Eksterne parter kan ved avtale gis en bruksrett til resultatene. Vederlag for bruksretten skal avtales i hvert enkelt tilfelle.
- b) Når en ekstern part fullfinansierer en aktivitet ved NMBU med private midler og/eller bidrar med betydelig kompetanse og kreativitet, kan NMBU ved avtale gi oppdragsgiveren eierskap til resultatene og/eller en enerett til å utnytte disse.
- c) NMBU skal ha bruksrett til resultatene, eller rådata i forsknings- og undervisningsvirksomhet.
- d) Alle rådata som er samlet inn av NMBU, skal være NMBUs eiendom.
- e) Prosjektresultater frembrakt av NMBU kan ikke "fryses ned". Bruksretter til resultater frembrakt av NMBU skal inneholde plikter om aktiv bruk innenfor rimelige rammer.

5. Åpenhet og publisering

- a) NMBU vil beskytte og ivareta de vitenskapelige ansattes rett til selv å avgjøre om, og på hvilken måte et vitenskapelig verk skal offentliggjøres. Det kan avtales en kortvarig utsettelse av publisering for å gi anledning til rettighetssikring.
- b) I prosjekter der PhD-studenter eller Mastergradsstudenter deltar, skal resultater kunne publiseres innenfor den tidsramme studentene har til rådighet.
- c) Det skal være åpenhet om prosjektet, metodebruk, datagrunnlag, hvem som finansierer det og hvordan man kvalitetssikrer det faglige arbeidet.
- d) Eksterne parter har ikke adgang til å påtvinge en selektiv publisering av forskningsresultater.
- e) Ved publisering av resultater skal det opplyses om hvem som har frembrakt resultatene.
- f) Ved medforfatterskap skal Vancouver-reglene og regler fastsatt av nasjonale forskningsetiske komiteer følges.
- g) NMBU anerkjenner og vil respektere eksterne parter's legitime behov for at enkelte opplysninger om for eksempel drifts- og forretningsforhold må holdes fortrolig. Fortrolighetsforpliktelser skal som hovedregel reguleres i avtaler mellom NMBU og eksterne parter. Innledende fortrolighetsavtaler gjort med NMBUs ansatte skal erstattes med avtale med NMBU når prosjektet starter opp.

6. Forvaltning av fysisk materiale

- a) Fysisk materiale som er frembrakt med NMBUs ressurser eller på annen måte innsamlet eller blitt til ved virksomhet ved NMBU, er NMBUs eiendom så fremt ikke annet er avtalt på forhånd etter prinsippene i punkt 4.
- b) Som fysisk materiale regnes ethvert produkt (organisk, uorganisk og biologisk materiale), herunder substanser, organismer og avlinger, samt materialer.
- c) NMBUs tilsatte kan avgi fysisk materiale eid eller forvaltet av NMBU på følgende betingelser:
- Noe skal være igjen på NMBU, dvs. man skal normalt ikke tømme kilden.
  - Mottaker skal ikke videreformidle materialet til andre uten NMBUs samtykke.

- Materialet skal bare kunne gis bort til forskningsformål og ikke for kommersielt bruk.
- Det skal i alle tilfelle inngås en særskilt avtale (Material Transfer Agreement, MTA).

7. Forvaltning av biologisk materiale

NMBU og NMBUs samarbeidspartnere skal overholde nasjonale og internasjonale forpliktelser om forvaltning av biologisk materiale slik disse for eksempel er kommet til uttrykk i naturmangfoldsloven kapittel VII.